

VOLDSOFFER: Tilstanden for den 36 år gamle mannen som natt til lørdag ble slått ned i Nes kommune i Akershus er vesentlig bedre enn fryktet, opplyser politiet. Det er ikke snakk om livsfare. Den antatte gjerningsmannen er pågrepet. (NTB)

VÅRFEST: Det indiske samfunnet på Malta markerer overgangen fra vinter til vår med sin egen festival. Som det framgår av bildet: Den er ganske fargerik. Foto: Reuters / NTB Scanpix

Forsvant etter frontkollisjon

Politiet i Follo satte inn store styrker i jakten på en mann og en kvinne i 40-åra. De stakk av etter en frontkollisjon i Mysen i går morgen.

Da politiet ankom ulykkesstedet fant de en 37 år gammel mann som hadde blitt skadd i frontkollisjonen. Mannen var bevisst etter

ulykken og ble fraktet til sykehuset i Fredrikstad for undersøkelser.

Føreren og passasjerer i den andre bilen var imidlertid forsvunnet fra stedet. Det førte til at politiet satt i gang en storstilt jakt på det to med både helikopter og hundepatruljer, men uten resultat. (NTB)

Truer livet langs kysten

Både hummer, krabber, reker og skjell er alvorlig truet av klimaendringene. FNs klimapanel slår alarm i en ny rapport.

FNS KLIMAPANEL

Tekst: **Leif Stang**
lst@dagbladet.no

BERGEN (Dagbladet): De helt unike kaldtvannskorallene langs norskekysten kan forsvinne helt mot slutten av dette århundret, men surt hav påvirker også andre arter. Arter med kalkskall som blåskjell, østers og kamskjell er først truet. Deretter kommer hummer, krabber, reker og andre skalldyr som ikke har rene kalkskall, men hvor kalk kan ha en viss betydning for skallkvaliteten.

Problemet med økt karbondioksid er at ett av byggestoffene for kalk i havet – de verdifulle karbonatene – reduseres.

Fra 60 grader nord vil vi ha undermetning av kalk i overflaten allerede om 35 år dersom vi ikke får reduksjoner i CO₂-utslippene. Skjell er bygd opp av kalk, mens skallet på skalldyr er avhengig av kalk for å bli herdet. I tillegg kan bitte små planktonorganismer bli rammet. De er mat for fisken.

De mest utsatte havområdene for dette ligger fra Norge og nordover. I første omgang vil varmere vann gi større produksjon av fisk i våre områder.

40 prosent høyere

Dagens konsentrasjon av karbondioksid i havet er 40 prosent høyere enn de høyeste nivåene vi har hatt i løpet av de siste 600 000 år.

Seniorforsker Svein Sundby ved Havforskningsinstituttet i Bergen er en av hovedforfatterne av et kapittel om havet i del to av den femte hovedrapporten om klimaendringer. For første gang er verdenshavene blitt behandlet av FNs klimapanel.

Han understreker at det økte opptaket av karbondioksid i havet ikke er noen enkel affære.

– Karbonet i havet finnes i flere former enn gassen CO₂, og de ulike formene er knyttet sammen i en kjemisk likevekt. Mer CO₂ rokker ved denne likevekten, noe som blant annet fører til forsuring av havet. Konsekvensene er at skallet til blåskjell, koraller og noen arter plante- dyreplankton blir

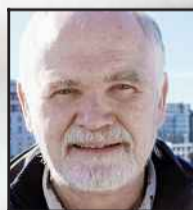
satt under press når miljøet rundt dem blir surt nok, forklarer Svein Sundby.

– Må ikke skje

Det egentlige problemet med økt karbondioksid er at ett av byggestoffene for kalk i havet, de verdifulle karbonatene, reduseres. Det fører til stress hos dyr som danner skall. Tilførselen av CO₂ fra havoverflaten vil føre til tæring for de kalkdannede dyrene på store havdyp først, sier Svein Sundby.

Årsaken er at kalkskall lettere går i oppløsning ved lav temperatur og høyt trykk, slik situasjonen er nedover i dypet. Etter hvert som tilførselen av karbondioksid fra atmosfæren øker, kryper kalktæringen stadig oppover mot overflaten. I Norskehavet har nivået for kalktæring allerede hevet seg fra 2400 til 2200 meter, og mot slutten av århundret vil det over kontinentalsokkelen ligge på rundt 300 meter. All kalk under dette nivået vil gå i oppløsning.

– Dette er framtidssikter som ikke må få skje, men hvis vi starter med solide tiltak nå vil vi klare å stanse den farlige utviklingen. All den forskningen som nå kommer fram i de nye rapportene fra Klimapanelet viser at faste og klare tiltak må iverksettes nå. Forsuring av havet er et veldig godt eksempel på at det nytter å gjøre noe. Alle våre anstrelser vil hjelpe, sier seniorforsker Svein Sundby.

ALARMERENDE: Seniorforsker Svein Sundby.